

Jaarverslag 2016

Inleiding

Het jaarverslag van 2016 is een overzicht van de activiteiten van Zwanger in Brussel. Eén van de grote veranderingen in 2016 was de oprichting van onze CVBA. Sinds 1 januari 2016 is Zwanger in Brussel een vennootschap, waardoor we nog meer als groep functioneren en de financiële aspecten gezamenlijk worden geregeld.

Visie

Vroedvrouwenpraktijk Zwanger in Brussel wil de natuurlijke benadering en een bewuste beleving van zwangerschap en bevalling bevorderen in Brussel en omgeving. Dit doet zij door het informeren en begeleiden van toekomstige ouders over (thuis)bevallen op een manier die zij verkiezen en waar optimale gezondheid van moeder en kind steeds centraal staan.

Veranderingen in 2016

In 2016 hebben we met 4 vroedvrouwen hard gewerkt om de praktijk draaiende te houden.

Eind augustus stopte Laure bij Zwanger in Brussel om het team van de Cocon te versterken. In september startte Febe als nieuwste lid van ons team.

Naast de activiteiten van de vroedvrouwen bood de praktijkruimte in 2016 ook onderdak aan een osteopaat en werden er infomomenten gegeven rond herbruikbare luiers.

Myriam gaf als vrijwilliger wekelijks informatie rond het dragen van je baby in een draagdoek.

An-Sofie bouwde dit jaar haar project als Broedvrouw bij Zwanger in Brussel verder uit. Zij is onze broedvrouw en vrouwen/koppels kunnen zowel pre-als postnataal bij haar terecht voor emotionele en psychologische ondersteuning.

Caroline startte in mei met prenatale yoga en Babette bleef wekelijks Kangatraining geven.

In 2016 werd onze wekelijkse moedergroep Moedermelk en Boterhammen voortgezet ondanks de stop van de subsidies. Het bleef een groot succes. Myriam was telkens aanwezig om de gesprekken mee te sturen en vragen te beantwoorden samen met een vroedvrouw. De thema's gingen voornamelijk over borstvoedingsondersteuning, gelijkgestemden ontmoeten, combinatie borstvoeding en werken, combinatie borstvoeding en crèche, enz.

Als nieuwigheid startte Arlind in het najaar met HypnoBirthingcursussen na het volgen van de opleiding tot HypnoBirthing® docent. Zo breidden we ons prenataal aanbod uit.

Verantwoording

Dit is een onafhankelijk verslag dat dient om te oordelen over het werk van Zwanger in Brussel. Het is de bedoeling om ons, onze partners, huidige en toekomstige zwangeren een cijfermatig inzicht te geven in wat we goed doen en waar we meer aan moeten werken. Tenslotte kunnen we enkel verbeteren wat we doen als we een idee hebben hoe we het nu doen.

Suggesties, aanbevelingen en opmerkingen zijn dan ook van harte welkom.

Hieronder is een verslag van de activiteiten van Zwanger in Brussel in 2016. Er is een onderverdeling gemaakt tussen zwangerschap, arbeid en bevalling en kraamperiode.

Zwangerschap

Begeleiding tijdens de zwangerschap

In 2016 meldden **179** zwangere vrouwen zich aan om hun zwangerschap te laten opvolgen door Zwanger in Brussel.

Niet iedere zwangere mocht met de vroedvrouw bevallen. Van de 179 zwangere vrouwen die bij ons een dossier hadden, zijn er 12 doorgestuurd naar de gynaecoloog tijdens de zwangerschap.

Redenen doorverwijzing in de zwangerschap:

- 1 sectio omwille van stuitligging
- 6 omwille van een antecedent sectio
- 1 sectio omwille van een IUGR
- 2 tweelingzwangerschappen
- 1 diabetes type 1
- 1 verhoogde bloeddruk

Deze vrouwen kwamen toch naar ons omdat ze vooral behoefte hadden aan meer voorlichting of aan een 'normalisatie' van de zwangerschap; zij deden dan hun medische opvolging in combinatie met de arts.

Van het aantal vrouwen die er niet voor kozen om met ons te bevallen waren dit de voornaamste redenen:

- 15 vrouwen kwamen enkel voor een kennismaking
- 28 vrouwen voor informatie en opstellen dossier voor postnatale zorg
- 5 vrouwen kregen een miskraam
- 15 vrouwen verhuisden
- 6 vrouwen kozen voor een andere zorgverlener

Arbeid/bevalling

Begeleiding tijdens de arbeid en bevalling

10 vrouwen deden een beroep op Zwanger in Brussel om hun arbeid thuis te begeleiden voordat ze naar het ziekenhuis gingen om daar te bevallen met hun gynaecoloog. Dit jaar kregen we ook 2 maal de expliciete vraag om de doula functie op te nemen bij een gemedicaliseerde bevalling.

In 2016 waren er **81** (45% van het totaal aantal aanmeldingen) vrouwen die met Zwanger in Brussel wouden en mochten bevallen. In het totaal zijn er **63** (78% of 35% van het totaal aantal aanmeldingen) vrouwen effectief met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel bevallen, waarvan 60 volledig fysiologisch.

34 (42% of 19% van het totaal aantal aanmeldingen) van hen koos voor een thuisbevalling; **29** (36% of 16% van het totaal) vrouwen bevielden in het ziekenhuis met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel. Hiervan bevielden er 3 in de Cocon en 26 in Sint-Jan. (24 primipara en 37 multipara)

Uiteindelijk werden er **18** (22% van de geplande bevallingen of 10% van het totaal) vrouwen in arbeid doorgestuurd naar de gynaecoloog. (14 primipara en 3 multipara)

Reden doorverwijzing tijdens de partus:

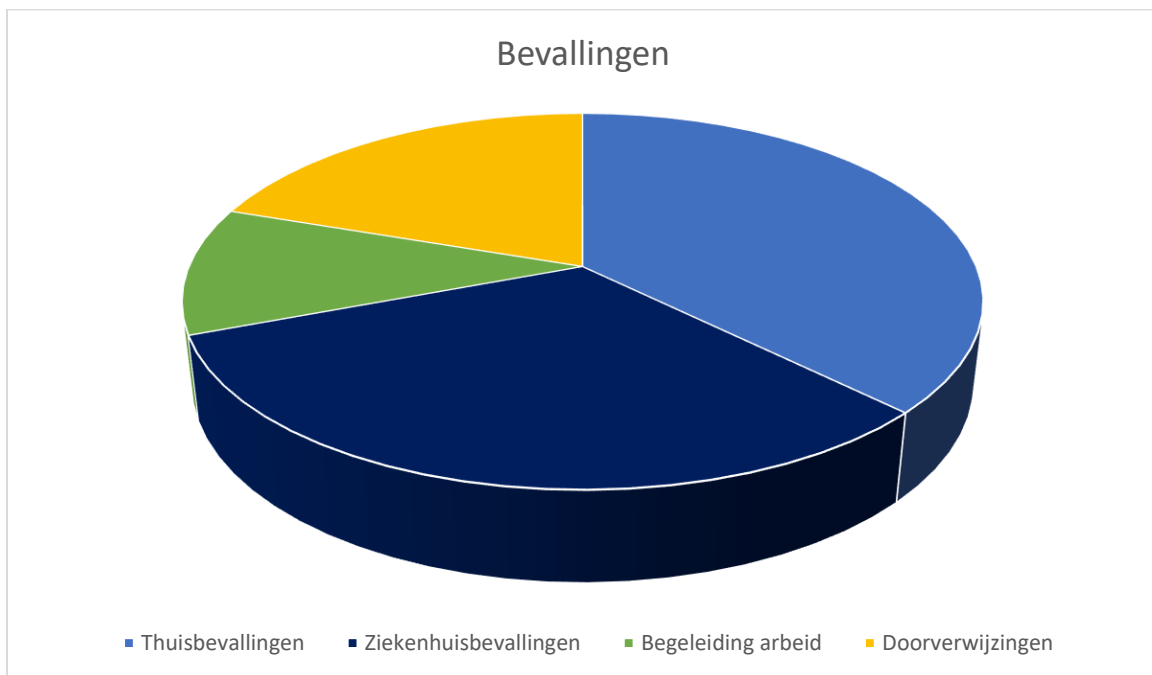
- 7 niet vorderende ontsluiting
- 2 niet vorderende uitdrijving
- 1 langdurig gebroken vliezen
- 1 prematuriteit
- 5 epidurale
- 2 slechte foetale harttonen

Er werden ook 3 vrouwen voor de arbeid doorgestuurd voor een inductie wegens serotiniteit (42w zwanger).

78% van onze zwangere vrouwen die de arbeid met ons startten beviel met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel!

Van de vrouwen die werden doorverwezen kregen uiteindelijk 3 vrouwen een sectio en 4 vrouwen een kunstverlossing. Uiteindelijk kozen 13 vrouwen voor een epidurale verdooving.

Hieronder een grafiek rond de plaats van de bevallingen.

24 (38%) van de vrouwen die met Zwanger in Brussel in de eerste lijn bevielen had een gaaf perineum. 19 (30%) had een eerste graads ruptuur en 18 (29%) had een tweede graads ruptuur. Geen enkele vrouw had een 3^e of 4^e graads ruptuur. Er is dit jaar 1 episiotomie geplaatst.

Bij 50 (79%) vrouwen hanteerden we een spontaan beleid tijdens de placentaire fase en bij 13 (21%) vrouwen een actief beleid. 2 vrouwen hadden in 2015 een postpartum hemorragie na een fysiologische bevalling.

Ook de houding van de bevalling werd dit jaar genoteerd:

24 vrouwen bevielen op handen en knieën

9 in bad

11 op de rug

8 op de baarkruk

6 op de zij

4 rechtstaand

3 gehurkt

Alle pasgeborenen hadden na de eerste minuut een apgar van 7 of hoger. In 2016 hadden we geen enkele reanimatie.

60 baby's hadden een geboortegewicht tussen 2,5 en 4kg. 2 baby's wogen meer dan 4kg. En 1 baby minder dan 2,5kg.

Kraamperiode

In 2016 deden we **1109** postnatale huisbezoeken/consultaties in de praktijk.

Van de vrouwen die door ons zijn begeleid tijdens de zwangerschap en/of bevalling is 100% gestart met borstvoeding.

Zwanger in Brussel biedt ook bekkenbodemreëducatie aan wat gegeven wordt door Marloes. In 2016 heeft ze 33 vrouwen opgevolgd en in het totaal 151 consultaties gedaan.

Groepen

Er zijn in dit jaar 10 GVO-groepen geweest, waarbij in het totaal 60 koppels hebben meegedaan aan de prenatale voorbereiding.

Dit jaar werd ook de eerste HypnoBirthingcursus gegeven. 3 koppels hebben de sessies gevolgd.

Er werden 37 sessies babymassage gegeven in 2016 met in het totaal een bereik van 166 baby's en hun vader en/of moeder.

Myriam kwam voor 34 workshops rond dragen. Ze zag hiervoor 151 personen.

We organiseerden 38 keer Moedermelk & Boterhammen en ondersteunden hierdoor 243 moeders. Het aantal aanwezigen per sessie varieerde tussen 3 en 15.

Verder werden er nog 4 infomomenten rond herbruikbare luiers georganiseerd door externe partners.

Vergelijking met voorgaande jaren

Het aantal zwangere koppels dat Zwanger in Brussel heeft gezien, is ten opzichte van 2015 ongeveer gelijk gebleven. We hebben in het najaar van 2016 een erg kalme periode gekend. De exacte reden hiervoor hebben we nog niet gevonden, maar we vermoeden toch een link met de negatieve kijk van de media op Molenbeek. Ook het aantal bevallingen is gelijk gebleven, maar de verhouding tussen thuis- en ziekenhuisbevallingen is een beetje veranderd. In vergelijking met 2015 hebben we minder thuisbevallingen gehad en meer ziekenhuisbevallingen. In 2016 was de verhouding dus ongeveer 50-50.

Ook de rest van onze cijfers zijn erg vergelijkbaar met de resultaten van 2015.

Reflecties

Van de vrouwen, die met ons mochten bevallen, heeft uiteindelijk 16% een epidurale verdoving gehad. Dit is inclusief degenen die tijdens de partus werden doorverwezen naar de tweede lijn voor een andere reden dan pijnstilling.

Inleidingen en complicaties tijdens de zwangerschap en hun percentage epidurale verdovingen zijn hier niet mee opgenomen, er kan dus nooit een goede vergelijking zijn met het Vlaamse cijfer (69,6% in 2014). Toch zou het interessant zijn om zich af te vragen hoe het komt dat er zo'n groot verschil is tussen deze twee cijfers.

Wanneer je kijkt naar het percentage sectio's van vrouwen, die met ons in de eerste lijn met hun bevalling beginnen, is dat 4%.

Dit is een niet representatief cijfer, want het gaat hier alleen over vrouwen die gezond met een eenling in hoofdligging aan de bevalling beginnen. In Vlaanderen worden 20,6% (cijfers 2014) kinderen geboren door middel van een keizersnede.

Bij Zwanger in Brussel beviel **78%** van de vrouwen volledig fysiologisch (inclusief de doorverwijzingen tijdens de arbeid.)

(Bron cijfers:

http://www.vitalink.be/uploadedFiles/NLsite_v2/Cijfers/Cijfers_over_geboorte_en_bevalling/SPE_jaarrapport%202014.pdf)